

İşsizlik oranı Kasım ayında yüzde 12,9 seviyesinde açıklandı.

Kasım ayında (Ekim, Kasım ve Aralık aylarını kapsayan rapor) bir önceki aya göre 0,2 puan yükselen işsizlik oranı yüzde 12,9 seviyesinde gerçekleşti. İstihdam edilenlerin sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 103 bin kişi azalarak 27 milyon 66 bin kişi, istihdam oranı ise 2,7 puanlık azalış ile yüzde 42,9 oldu.

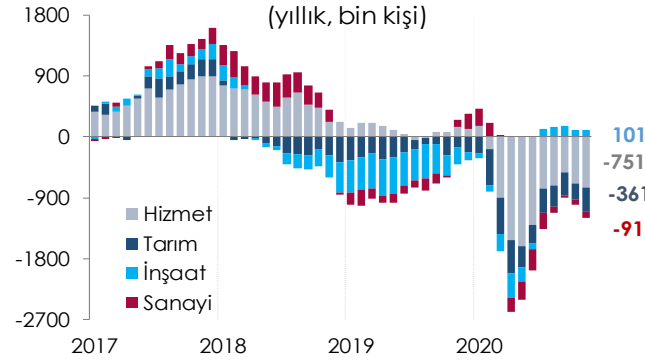
Kasım Ayları

	2009	...	2018	2019	2020
İşsizlik (%)	12,2		12,3	13,3	12,9
MEA İşsizlik (%)	12,2		12,3	13,3	12,9
Tarım Dışı İşsizlik (%)	15,0		14,3	15,4	14,8
Genç Nüfusta İşsizlik (%)	22,3		23,6	24,5	25,4
İşgücüne Katılım (%)	46,0		53,0	52,5	49,3
İşsizlik Sayısı (bin kişi)	2.932		3.981	4.308	4.005

mea: mevsim etkisinden arındırılmış

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilerde Kasım ayı işsizlik oranı yıllık bazda 0,4 puanlık düşüşle yüzde 12,9 seviyesinde gerçekleşti. Genç nüfustaki işsizlik oranı 0,8 puanlık artışla yüzde 25 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı yıllık bazda 1 milyon 90 bin kişi azalırken işgücünün 1 milyon 401 bin kişi azalması işsiz sayısının yıllık bazdaki azalışında etkili oldu. İşgücüne katılma oranı ise yüzde 49,4 seviyesinde gerçekleşti.

Sektörlere Göre İstihdamdaki Değişim (yıllık, bin kişi)

Sektörel bazda istihdam verilerine göre, yıllık bazda en fazla istihdam azalışı 751 bin kişi düşüşle hizmet sektörü istihdamında yaşanırken inşaat sektörü istihdamı üst üste beşinci ayda da artış yaşayarak 101 bin kişi yükseldi. Mevsimsellikten arındırılmış verilerde, tarımdışı istihdam Kasım ayında yıllık bazda 741 bin kişi düşüş kaydederek 22 milyon 551 bin kişi oldu.

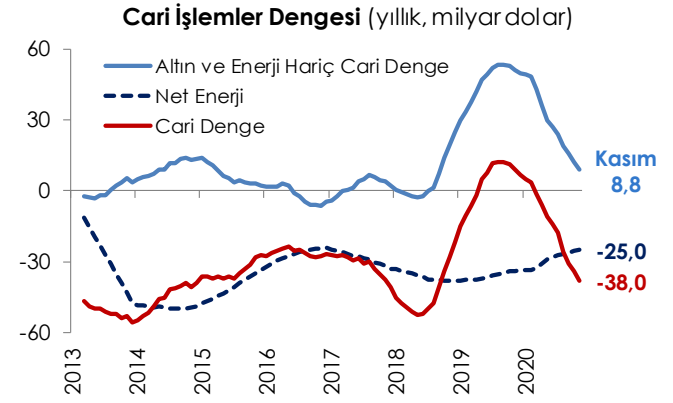
İstihdam edilenlerin yüzde 17,3'ü tarım, yüzde 20,4'ü sanayi, yüzde 5,6'sı inşaat ve yüzde 56,6'sı hizmet sektöründe yer aldı.

Cari İşlemler Açığı Aralık ayında 3,2 milyar dolar

Aralık ayında cari işlemler açığı 3,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Kasım ayında 3,6 milyar dolar seviyesindeydi. Cari açığın Aralık ayında bir önceki aya göre yaklaşık 400 milyon dolar gerilemesinde dış ticaret açığındaki 511 milyon dolarlık iyileşme etkili oldu.

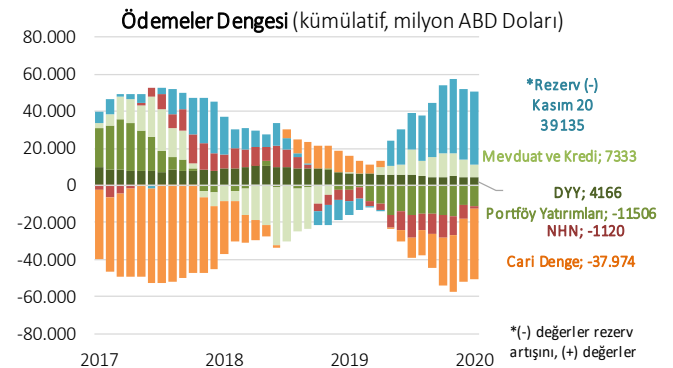
2020 yılında cari işlemler dengesi 36,7 milyar dolar açık verirken geçen yıl 6,8 milyar dolar fazla vermişti. Cari açığın artışında dış ticaret açığının 21 milyar dolar artması ve başlıca kalemi turizm olmak üzere hizmetler dengesinden sağlanan döviz girişinin 25,9 milyar dolar azalışı etkili oldu.

2019 yılında net enerji ithalatı 33,3 milyar dolar iken

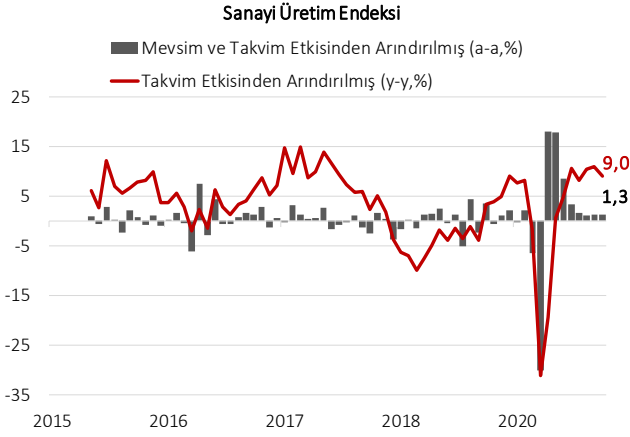
2020 yılında bu tutar 24,2 milyar dolara geriledi. Diğer yandan net altın ithalatı 2019 yılında 9,3 milyar dolar iken 2020 yılında 22,4 milyar dolara yükseldi. Böylece yıllık bazda altın ve enerji hariç cari fazla 49,3 milyar dolardan 9,9 milyar dolara geriledi.

2019 yılında doğrudan yabancı yatırımlar aracılığı ile 6,3 milyar dolar tutarında döviz girişi yaşanırken portföy yatırımları kaleminde 1,4 milyar dolar net hata noksan kaleminden 5,5 milyar dolar döviz çıkışı yaşanmıştı. Böylece rezervler 6,3 milyar dolar artmıştı. 2020 yılında ise doğrudan yabancı yatırımlar 4,6 milyar dolara gerilerken portföy çıkışları 5,5 milyar dolara yükseldi. Oluşan döviz ihtiyacı 31,9 milyar tutarında rezervlerden karşılandı.

Sanayi üretimi Aralık'ta aylık bazda yüzde 1,3 arttı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Aralık ayında bir önceki aya göre 1,3 yükseldi. Salgının başlangıcıyla sert düşüş yaşamasının ardından yaz aylarında hızlı toparlanan verinin artış hızının salgında ikinci dalganın gelmesinin etkisiyle yavaşladığı ve son dört aydır yatay seyir izlediği görülüyor.

Mart, Nisan ve Mayıs aylarındaki hızlı düşüş sonrası toparlanarak artmaya başladığını gördüğümüz takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminin yıllık değişimi Aralık ayında hafif ivme kaybederek yüzde 9 seviyesinde gerçekleşti. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi 2020 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 10,1 arttı. Bir önceki çeyreğe göre mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi ise yüzde 4,8 arttı.

Sanayi Üretim Endeksi	TEA	MEA
Aralık 2020	yıllık %Δ	aylık %Δ
Toplam sanayi	9,0	1,3
İmalat sanayi	9,5	1,4
Otomotiv	9,7	2,6
Kimya	13,1	-0,1
Gıda	5,5	3,5
Tekstil	12,9	2,7
Mobilya	11,7	-0,9
Elektrikli Teçhizat	11,7	-0,3

Büyümenin öncül verisi olarak görülen sanayi üretiminde Aralık ayı verileri, Türkiye ekonomisinin dördüncü çeyrekte pozitif büyümesine yönelik iyimserliğin sürmesinde etkili oldu. Ancak sanayi üretiminin seyri için önemli bir sinyal veri olarak takip edilen imalat PMI verisinin Kasım ayının ardından Aralık ayında da gerilemesi iyimserliği sınırlayan bir faktör oldu.

TCMB Beklenti Anketi

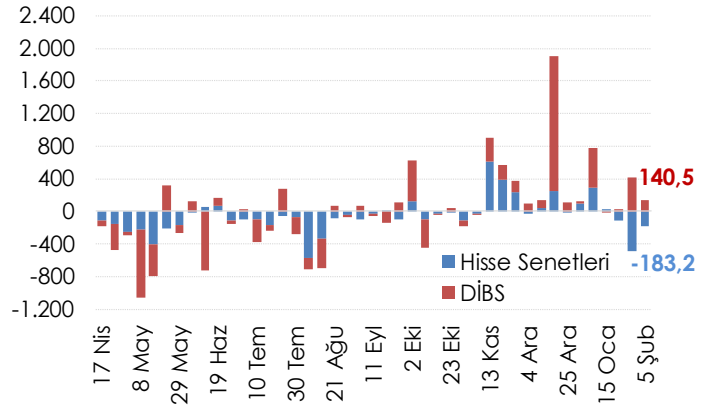
Şubat ayı TCMB Beklenti Anketinde aylık TÜFE artışının yüzde 0,78 yıllık artışın ise yüzde 11,23 olması beklenmektedir. Aynı ankete göre Şubat ayı TCMB

ağırlıklı fonlama maliyetinin yüzde 17 olması beklenmektedir. Yıl sonu dolar kuru beklentisi de 8,09'dan 7,79'a gerilemiştir. Katılımcılar 2021 yılında Türkiye ekonomisinin yüzde 4,1 oranında büyüyeceğini tahmin etmektedir. Bu yıl yaklaşık 24 milyar dolar cari açık beklentisi olan katılımcılar 2022 yılında ise 22,2 milyar dolar cari açık beklemektedirler.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

5 Şubat ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 183,2 milyon dolar net satış, DİBS piyasasında ise 140,5 milyon dolar net alış gerçekleştirdi. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 9,96 milyar dolar DİBS ve 30,81 milyar dolar hisse senedi bulunmaktadır.

Yurtdışı Yerleşiklerin Net Portföy Yatırımları, Milyon \$

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) bir önceki haftaya göre 2,1 milyar dolar azalışla 262,2 milyar dolara gerilerken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 53,9 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 1,4 milyar dolar azalırken yurt içi tüzel kişilerde 753 milyon dolar azaldı.

TCMB'nin brüt döviz rezervi haftalık bazda 1 milyar dolar artışla 54,4 milyar dolara olurken, altın dahil toplam brüt rezervler 17 milyon dolarlık azalışla 95,5 milyar dolar oldu. Toplam brüt rezervler yıl sonunda 93,2 milyar dolar seviyesindeydi. Net rezervler ise 5 Şubat haftasında 254 milyon dolar artışla 14 milyar dolara yükseldi.

Veri Takvimi

18 Şubat 2021 Perşembe	Bütçe Gerçekleşmeleri
19 Şubat 2021 Cuma	TCMB PPK

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	2019	Son 3 Veri		
BÜYÜME						20.Ç1	20.Ç2	20.Ç3
GSYH (milyar USD)	862	863	853	797	761	176	154	197
GSYH (milyar TL)	2.351	2.627	3.134	3.758	4.320	1.074	1.042	1.419
Kişi Başına Gelir (USD)	11.085	10.964	10.696	9.792	9.213			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,3	7,5	3,0	0,9	4,5	-9,9	6,7
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,1	0,2	3,6	2,4	-4,0	-7,7	-9,1
ENFLASYON (yıllık, %)	2015	2017	2018	2019	2020	Kas.20	Ara.20	Oca.21
TÜFE	8,8	11,9	20,3	11,8	14,6	14,03	14,60	14,97
Yurt İçi ÜFE	5,7	15,5	33,6	7,4	25,1	23,11	25,15	26,16
İŞGÜCÜ PİYASASI	2015	2016	2017	2018	2019	Eyl.20	Eki.20	Kas.20
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	12,7	12,7	12,9
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	51,8	50,5	50,0	49,3
DÖVİZ KURLARI	2015	2016	2017	2018	2019	Kas.20	Ara.20	Oca.21
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,05	93,54	86,31	76,40	76,23	60,51	62,31	66,28
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,95	7,80	7,34	7,37
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,66	9,30	9,01	8,92
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,30	8,55	8,17	8,56
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)	2016	2017	2018	2019	2020	Kas.20	Ara.20	Oca.21
Dış Ticaret Dengesi	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-49,9	-50,1	-49,9	-48,5
İhracat	149,2	164,5	177,2	180,8	169,5	167,0	169,5	169,8
İthalat	202,2	238,7	231,2	210,3	219,4	217,1	219,4	218,3
Karşılama Oranı (%)	73,8	68,9	76,6	86,0	77,3	76,9	77,2	77,8
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)	2015	2016	2017	2018	2019	Eki.20	Kas.20	Ara.20
Cari İşlemler Dengesi	-27,3	-26,8	-40,6	-21,6	6,9	-33,9	-38,0	-36,7
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,4	-3,4	-5,1	-2,7	0,9	-4,3	-4,8	-4,6
Finans Hesabı	9,4	22,5	38,6	0,5	5,2	2,9	0,0	8,2
Doğrudan Yatırımlar (net)	14,2	10,8	8,4	9,4	6,1	4,2	4,2	4,6
Portföy Yatırımları (net)	-15,3	6,4	24,1	-3,1	-1,3	-10,9	-11,5	-5,5
Diğer Yatırımlar (net)	10,6	5,3	6,2	-5,7	0,4	9,6	7,3	9,0
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	-38,2	-39,1	-31,9
Net Hata ve Noksan	6,1	5,1	-6,3	10,7	-5,8	-7,2	-1,1	-3,3
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)	2015	2016	2017	2018	2019	Eki.20	Kas.20	Ara.20
Harcamalar	506,3	584,1	678,3	830,8	1000,0	967,7	1064,0	1202,2
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	119,6	129,1	134,0
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,6	756,8	900,1	848,1	934,9	1068,3
Gelirler	482,8	554,1	630,5	758,0	875,3	822,2	931,9	1029,5
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,6	621,5	673,9	655,3	754,6	833,1
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,8	-72,8	-124,7	-145,5	-132,1	-172,7
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	8,9	1,1	-24,8	-25,9	-3,0	-38,8
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,9	-3,9	-3,8	-4,0
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)	2015	2016	2017	2018	2019	Eki.20	Kas.20	Ara.20
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	1108,4	1075,0	1060,4
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	574,0	826,6	797,1	751,8
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1329,1	1935,0	1872,1	1812,1
Genel Yönetim						20.Ç1	20.Ç2	20.Ç3
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1404,2	1555,1	1767,8	2018,4
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH (%)	27,5	28,2	28,2	30,4	32,8	34,8	39,4	42,6
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)	2015	2016	2017	2018	2019	Eki.20	Kas.20	Ara.20
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.654,4	3.659,5	3.624,4	3.575,0
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	274,7	382,5	370,0	354,5
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	142,9	192,5	199,4	178,3
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,0	50,3	53,9	50,3
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,4	19,42	19,38	18,76
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	5,4	3,97	3,97	4,07